

FIȘA DISCIPLINEI

Limbă rusă contemporană – Lexicologie

(CP1 Gramatică. Traduceri-Retroversiuni; CP2 Conversații)

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Limbi și literaturi slave
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclu de studii	Nivel licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limbă și literatură rusă
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Limbă rusă contemporană–Lexicologie (CP1 Gramatică. Traduceri-Retroversiuni; CP2 Conversații) (în limbile rusă și română)				Codul disciplinei	LLS4221	
2.2. Titularul activităților de curs			Lector univ. dr. Balázs Katalin					
2.3. Titularul activităților de seminar și cursuri practice			Lector univ. dr. Balázs Katalin / Lector univ. dr. Sanda Misirianțu; Vacant – Lector univ. dr. Balázs Katalin					
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	6	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar / curs practic	1/ 4
3.4. Total ore din planul de învățământ	84	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar / curs practic	70
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					17
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					5
Alte activități					7
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				70	
3.8. Total ore pe semestru				154	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Parcursarea disciplinelor <i>Limba rusă contemporană – Fonetică și Morfologie</i> (sem. 1-3). Promovarea examenului la disciplina <i>Limba rusă contemporană – Lexicologie</i> este condiționată de o notă de trecere (prin verificare pe parcurs) la <i>Curs practic de limba rusă (Gramatică. Traduceri-Retroversiuni + Conversații)</i> , creditele disciplinei realizându-se prin promovarea celor trei segmente.
4.2. de competențe	Cunoștințe de vocabular (cuvinte polisemantice, omonime, sinonime, antonime etc.) și de gramatică (părțile de vorbire, categorii gramaticale).

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu tablă, laptop, videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului / cursului practic	Sală de curs dotată cu tablă, laptop, videoproiector. Prezența la cursurile practice și seminarii este obligatorie în proporție de 75%.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/ esențiale	<ul style="list-style-type: none"> C1. Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate. C2. Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română și în limba rusă. C3. Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii ruse și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală. C5. Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii moderne B și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională. CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. CT3. Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Curs</p> <ul style="list-style-type: none"> Familiarizarea studenților cu noțiunile fundamentale ale disciplinei. Aplicarea în practică a cunoștințelor teoretice referitoare la vocabularul și sistemul lexical al limbii ruse contemporane. Însușirea unui vocabular adecvat care să permită producerea de către studenți a unor enunțuri corecte și coerente în limba rusă. Cursul practic de <i>Gramatică. Traduceri – Retroversiuni</i> își propune dezvoltarea deprinderilor de a construi corect enunțuri oral și în scris la nivel intermediar de cunoaștere a limbii ruse; perfecționarea tehnicilor de exprimare cu ajutorul construcțiilor gramaticale studiate; realizarea de traducere și de retroversiune. Cursul practic de <i>Conversații</i> în limba rusă este prevăzut pentru a forma la studenți bazele preconizate competențe de comunicare în limba studiată, pentru a fixa cunoștințele dobândite în cadrul cursului practic de gramatică; se vor parcurge teme din sfera principalelor situații comunicative; se are în vedere, de asemenea, și informarea studenților din sfera culturii și civilizației ruse.
---------------------------------------	---

7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea cunoștințelor teoretice și practice din domeniul lexicologiei, lexicografiei limbii ruse: vocabularul și sistemul lexical al limbii ruse contemporane; polisemia; omonimia; sinonimia; antonimia. • Identificarea relațiilor semantice între cuvinte. • Aprofundarea și dezvoltarea competențelor lingvistice. • Identificarea, înțelegerea și analiza corectă a cuvintelor; îmbogățirea vocabularului. • Dezvoltarea abilităților de utilizare adecvată a cunoștințelor în diferite situații de comunicare, în traducere. • Însușirea unui inventar substanțial de cuvinte în limba rusă. • Înțelegerea diferențelor dintre limba rusă și limba română existente în sfera lexicală; explicarea lor corectă.
----------------------------------	--

8. Conținuturi

8.1 Curs (Lexicologie)	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni despre vocabularul și sistemul lexical al limbii ruse. Cuvântul ca unitate de bază. Tipurile sensului lexical în limba rusă.	Expunerea, explicația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea	
2. Polisemia. Cuvinte polisemantice. Transferul de sens: metafora, metonimia, sinecdoca. Cauzele apariției polisemiei.	Expunerea, explicația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea	
3. Omonimia. Cauzele apariției omonimelor. Criterii de delimitare a omonimelor de cuvintele polisemantice. Clasificarea omonimelor.	Expunerea, explicația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea	
4. Sinonimia. Tipuri de sinonimie. Seria sinonimică. Sursele sinonimiei. Utilizarea sinonimelor în vorbire.	Expunerea, explicația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea	
5. Antonimia. Cuvinte antonime; clasificarea antonimelor.	Expunerea, explicația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea	
6. Lexicografia. Din istoria lexicografiei ruse. Tipuri de dicționare.	Expunerea, explicația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea	
7. Sistematizarea formativă (etimologică) a vocabularului limbii ruse. Fondul lexical de bază. Cuvinte împrumutate. Calcul lexical.	Expunerea, explicația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea	
Bibliografie <ul style="list-style-type: none"> • Болотнова, Н.С., Болотнов, А.В., <i>Современный русский язык: Лексикология. Фразеология. Лексикография</i>. Учебное пособие, Москва: Флинта, 2009. • Виноградов, В.В., <i>Избранные труды. Лексикология и лексикография</i>, Москва, 1977. • Диброва, Е.И., Касаткин, Л.Л., Николина, Н.А., <i>Современный русский язык. Анализ языковых единиц</i>, в 2ч., Москва: Изд.центр «Академия», 2008, ч.1, р. 171-325. • Калинин, А.В., <i>Лексика русского языка: учеб.пособие</i>, 2-е изд., стер., М.: Флинта, 2013. • Лысякова, М.В., <i>Лексикология современного русского языка: лекции</i>, Москва, изд-во РУДН, 2020. • Шанский, Н.М., <i>Лексикология современного русского языка</i>, Москва, Либроком, 2009. • Шмелёв, Д.Н., <i>Современный русский язык. Лексика</i>, Москва: Либроком, изд. 5-е, 2009. 		
8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
Dezvoltarea subiectelor abordate la curs. Aplicarea cunoștințelor acumulate la cursul teoretic în materiale realizate (exerciții, fișe de lucru, referate) la orele de seminar (1 oră/săpt.).	Explicația, exercițiul, analiza, dialogul	

Bibliografie

- Balázs Katalin, *Colocațiile în limbă și în vorbire*, în „Dialogul slaviștilor la începutul secolului al XXI-lea”, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, Editori: Katalin Balázs, Ioan Herbil, Anul II, nr.1/2013, p. 185-191.
- Balázs Katalin, *Lexicul și competența comunicativă*, în vol. „Dialogul slaviștilor la începutul secolului al XXI-lea”, Anul V, nr.1/ 2016, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, Editori: Katalin Balázs, Ioan Herbil, p. 180-187.
- Лысякова, М.В., *Лексикология современного русского языка: лекции*, Москва, изд-во РУДН, 2020.
- Нетяго, Н.В., Дюзенли, М.В., *Лексикология современного русского языка. Краткий курс для иностр. учащихся*, Екатеринбург, 2016.

8.3. Curs practic 1 (Gramatică. Traduceri-Retroversiuni)	Metode de predare	Observații
1. Verbele de mișcare. Verbele de mișcare neprefixate – conjugare, recțiune.	Explicația, exemplificarea, exercițiul, traducerea, retroversiunea	Materialul utilizat pentru traduceri și retroversiuni conține și verifică partea de gramatică predată la cursul practic.
2. Verbe de mișcare unidirecțională și multidirecțională.	Explicația, exemplificarea, exercițiul, traducerea, retroversiunea	
3. Verbele de mișcare prefixate – aspect verbal, conjugare. Sensul prefixelor.	Explicația, exemplificarea, exercițiul, traducerea, retroversiunea	
4. Concordanța dintre verbele de mișcare prefixate și prepozițiile utilizate.	Explicația, exemplificarea, exercițiul, traducerea, retroversiunea	
5. Sensuri figurate ale verbelor de mișcare.	Explicația, exemplificarea, exercițiul, traducerea, retroversiunea	
6. Verificare pe parcurs.	Evaluare formativă	În prima parte a cursului se rezolvă sarcinile de lucru formulate; în a doua parte, se desfășoară corectura și se discută pe marginea aspectelor ce urmează a fi îmbunătățite.
7. Gerunziul. Sensuri și modalități de utilizare. Formarea gerunziilor.	Explicația, exemplificarea, exercițiul, traducerea, retroversiunea	
8. Gerunziul verbelor de aspect perfectiv și imperfectiv. Verbe care nu formează gerunzii. Înlocuirea gerunziilor cu propoziții subordonate. Construcția gerunzială.	Explicația, exemplificarea, exercițiul, traducerea, retroversiunea	
9. Participiul. Caracteristicile verbale și adjectivale ale participiilor. Formarea participiilor.	Explicația, exemplificarea, exercițiul, traducerea, retroversiunea	
10. Participii active la timpurile prezent și trecut – formare și utilizare.	Explicația, exemplificarea, exercițiul, traducerea, retroversiunea	
11. Participii pasive la timpurile prezent și trecut – formare și utilizare. Participii – forma scurtă. Construcții active și pasive de aspect perfectiv. Alternanțe consonantice în alcătuirea participiului.	Explicația, exemplificarea, exercițiul, traducerea, retroversiunea	
12. Construcțiile participiale și echivalentele lor.	Explicația, exemplificarea, exercițiul, traducerea, retroversiunea	
13. Verificare pe parcurs.	Evaluare sumativă	prezența la orele de curs practic este obligatorie în proporție de 75%, prezentarea la verificarea pe parcurs fiind condiționată de frecvență;

		în funcție de motivele obiective care determină imposibilitatea frecventării orelor de curs practic, vor fi identificate soluții alternative care să permită studentului posibilitatea de a fi evaluat.
14. Acordare de feedback.		
Bibliografie Bucă, M., Cernicova, G., <i>Gramatică practică a limbii ruse</i> , București, 1980; Vascenco, V., Pedestrașu, A., <i>Limba rusă azi. Curs practic</i> , Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1985; Пехливанова, К.И., Лебедева, М.Н., <i>Грамматика русского языка в иллюстрациях</i> , Москва, Издательство «Русский язык», 1987; Пулькина, И.М., Захава-Некрасова, Е.Б., <i>Учебник русского языка для студентов-иностранцев</i> , 5 изд., исправленное, Москва, Издательство «Русский язык», 1975; Царева, Н.Ю., Будильцева, М.Б., Кацевич, М.А., <i>Продолжаем изучать русский</i> , 2 изд., стереотипное, Москва, Изд.во «Русский язык», 2000; Эсмантова, Татьяна, <i>Русский язык: 5 элементов. Уровень А1 (элементарный)</i> , 3-е издание, исправленное. Санкт-Петербург, «Златоуст», 2013; Эсмантова, Татьяна, <i>Русский язык: 5 элементов. Уровень А2 (базовый)</i> , 2-е издание, исправленное и дополненное. Санкт-Петербург, «Златоуст», 2012.		
8.4 Curs practic 2 (Conversații)	Metode de predare	Observații
1. Textul „Образование” („Educația”). Lexic: вуз (instituție de învățământ superior – abreviere), сдать экзамен (a susține un examen), поступить в университет (a intra la facultate).	Conversația, explicația, exercițiul Expunere interactivă, explicația, dialog interactiv, analiză, retroversiune	<i>Пульс времени</i> , p. 78-80.
2. Выбор профессии (Alegerea profesiei). Lexic: denumiri de profesii – адвокат (avocat), инженер (inginer), повар (bucătar), бизнесмен (om de afaceri), актёр (actor), писатель (scriitor), лётчик (pilot) etc. Forma de feminin ale numelor de profesii.	Expunere interactivă, explicația, dialog interactiv, analiză, retroversiune	<i>Шкатулочка</i> , p. 24-25.
3. В универмаге (La magazinul universal). Lexic: мне нравится (îmi place), мне (не) подходит (îmi/nu-mi stă bine), можно примерить? (se poate încerca?), одежда продавщица (vânzătoare), скидка (reducere).	Expunere interactivă, explicația, dialog interactiv, analiză, retroversiune	<i>Говорите по-русски</i> , p. 138-
4. В гостинице (La hotel). Lexic: забронировать номер (a rezerva cameră), освободить номер (a elibera camera), одноместный/двухместный/трёхместный номер (cameră de o persoană/ de două/ de trei persoane).	Expunere interactivă, explicația, dialog interactiv, analiză, retroversiune	<i>Говорите по-русски</i> , p. 168-173.
5. Textul „В мире бизнеса” (În lumea afacerii). Lexic: фирма производит (firma produce), производитель (producător), фирма вышла на рынок (firma a ieșit pe piață), сотрудничать (a colabora), переговоры (tratative), срок (termen), подписать договор (a semna un contract).	Expunere interactivă, explicația, dialog interactiv, analiză, retroversiune	<i>Говорите по-русски</i> , p. 234-239.
6. О вкусах не спорят (Gusturile nu se discută). Какого писателя вы читаете? (Ce	Conversația, explicația, exercițiul	<i>Поехали!-2</i> , p. 5-9.

scriitor citiți?), Какую музыку вы слушаете? (Ce fel de muzică ascultați?), Кто ваш любимый актёр? (Cine este actorul tău/vostreu preferat?), Какой фильм вам понравился? (Ce film v-a plăcut?), Какую одежду вы покупаете? (Ce haine vă cumpărați?).		
7	Evaluare formativă	
8. В музеях России (În muzeele din Rusia). Despre cele mai renumite muzee din Rusia: plimbare virtuală. Lexic: вернисаж (vernisaaj), картина (tablou), художник (artist), живопись (pictură), живописец (pictor).	Expunere interactivă, explicația, dialog interactiv	
9. Классика и авангард (Clasic și avangardist). Lexic: в каком веке? (în ce secol?), в каком году? (în ce an?), снять фильм (a turna un film), нарисовать картины (a picta tablouri), важные открытия (descoperiri importante).	Expunere interactivă, explicația, dialog interactiv	Поехали!-2, p. 13-19.
10. Спорт в нашей жизни (Sportul în viața noastră). Lexic: заниматься спортом (a face sport), тренировка (antrenament), участвовать в соревнованиях (a participa la concursuri), виды спорта (tipuri de sport).	Conversația, explicația, exercițiul	Пульс времени, p. 223-227.
11. Интернет и социальные сети (like), скачать (a descărca), интернет-зависимость (dependență de internet), виртуальный мир (lumea virtuală), соцсети (rețele sociale).	Expunere interactivă, explicația, dialog interactiv, retroversiunea	Пульс времени, p. 133-138.
12. Путешествия (Călătoriile). Lexic: путешествовать (a călători), водить машину (a conduce mașina), без визы (fără viză), куда он собирается ехать? (unde se pregătește să plece?), пешеходная экскурсия (tur pietonal), ехать на велосипеде (a merge cu bicicleta).	Expunere interactivă, explicația, dialog interactiv, retroversiunea	Поехали!-2, p. 37-43.
13. Verificare pe parcurs.		prezența la orele de curs practic este obligatorie în proporție de 75%, prezentarea la verificarea pe parcurs fiind condiționată de frecvență; în funcție de motivele obiective care determină imposibilitatea frecventării orelor de curs practic, vor fi identificate soluții alternative care să permită studentului posibilitatea de a fi evaluat.
14. Acordare de feedback		

Bibliografie

Баринцева, И.И., *Шкатулочка*, Москва: Русский язык, Курсы, 2008; Славкин, В., *Русский язык для всех*, Москва: Дрофа, 1995; Хавронина, Серафима А., *Говорите по-русски*, 15-е изд., Москва: Медиа, 2007; Чернышов, С.И., Чернышова, А.В., *Поехали!-2, Русский язык для взрослых*, базовый курс в 2 т, Т. II, СПб.: Златоуст, 2012; Эрлих, Я.В., *Пулс времени. Читаем и обсуждаем новости по-русски*, Москва: Русский язык, Курсы, 2021.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu materia care se predă în alte centre universitare din țară și din străinătate, ca de exemplu: Universitatea din București, Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași, Universitatea Jagiellonă (Polonia), Universitatea din Varșovia (Polonia), Universitatea din Szeged (Ungaria).
- În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul/specializarea are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu: 1. TRADEURO SRL 2. S.C. SIMEX S.A. 3. Wolters Kluwer Financial Services 4. S.C.Universal CO SA.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs și seminar	1. cunoașterea conceptelor din domeniul lexicologiei ruse și capacitatea de utilizare ale acestora în enunțuri scrise și orale; corectitudinea și completitudinea cunoștințelor.	Examen scris Prezența la seminarii este obligatorie în proporție de 75%	50%
	2. gradul de asimilare a limbajului de specialitate.		
	3. participare activă la seminarii.		
	4. conștiinciozitatea, interesul pentru studiu individual		
10.5 Curs practic 1	1. cunoașterea noțiunilor legate de verb prezentate și însușite la cursul practic.	Verificare pe parcurs	50%
	2. traducerea și retroversiunea textelor conținând fenomenele gramaticale abordate în cadrul cursului practic.		
Curs practic 2	1. formularea, în scris sau oral a unor texte/ răspunsuri, dialoguri, cu dificultate redusă, pe teme cunoscute.	Verificare pe parcurs	
	3. capacitatea de a participa la o conversație pe teme specifice nivelului de limbă.		

10.6 Standard minim de performanță

Curs și seminar

- Cunoașterea elementelor fundamentale de teorie din lexicologia limbii ruse.
- Capacitatea de asimilare a limbajului de specialitate, folosirea adecvată a terminologiei.
- Capacitatea de a aplica în practică problemele teoretice referitoare la polisemie, omonimie, sinonimie, antonimie; identificarea categoriilor semantice studiate în texte scrise în limba rusă.
- Înțelegerea relațiilor semantice între cuvinte; alegerea celui mai potrivit cuvânt/termen dintr-o serie disponibilă; echivalențele între limba rusă și limba română.

Cursuri practice:

- Conjugarea și utilizarea corectă a verbelor de mișcare. Capacitatea de analiză gramaticală, de rezolvare a exercițiilor gramaticale conținând diferite aspecte legate de verb (prefixare, sufixare, aspect verbal etc.), de participiu și gerunziu.
- Pe baza vocabularului însușit la orele de cursuri teoretice și practice să construiască/să traducă enunțuri în limba rusă, corecte din punct de vedere lexical și gramatical.
- Cunoașterea elementelor de vocabular utilizate în diferite situații de comunicare.
- Capacitatea de receptare și de producere a mesajului scris și oral pe teme specifice nivelului de studiu.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
	

Data completării:
21.01.2025

Numele și semnătura titularului de
curs și seminar
Lector univ. dr. Katalin Balázs

Balázs

Numele și semnătura titularului de
curs practic 1
Lector univ. dr. Sanda Misirianțu

Sanda Misirianțu

Numele și semnătura titularului de
curs practic 2
Lector univ. dr. Katalin Balázs

Balázs

Data avizării în Departament:
29.01.2025

Numele și semnătura directorului de departament
Conf. univ. dr. Ioan Herbil

Herbil

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului